



Nr. 3(67)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2017. gada 6. marts

UNIKĀLA AKCIJA UN IZZINOŠA TIKŠANĀS



Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Bibliotēka savā būtībā ir dzīvs organisms ar saviem uzskatiem, pārdzīvojumiem, prieku un raksturu. Tai ir sava iekšējā un ārējā pasaule, kas veido savstarpējās attiecības un tiekšanos uz attīstību. Lai to panāktu nevar strādāt rutīnā un staigāt tikai ierastos ceļus. Ir jāmeklē jauni izaicinājumi, pārbaudivājumi un jauni partneri. Bez šaubām, sākumā ir bailes no jaunā, neierastā, uztraukums par neizdošanos un satraukums par rezultātu. Tomēr tikai tāds ceļš ved uz attīstību un pilnveidošanos, tāpēc ir svarīgi, ka blakus ir atbalstoša komanda, kas roku rokā, klupdami krīzdami, nebaidoties no zilumiem un nobrāztiem ceļiem ir gatava kopīgi doties pa vēl neizpētītu taku. Ne mazāk svarīga loma ir arī atbalstītājiem un sadarbības partneriem. Viņi sniedz atbalstu bibliotēkā pieejamās informācijas bagātināšanā, dod iespēju efektīvāk palīdzēt studentiem ar invaliditāti informācijas ieguvē un apstrādē, kā arī palīdz uzrunāt bibliotēkas tiešo mērķauditoriju. Neskatoties uz to, ka bibliotēkas nosaukumā ir vārdu salikums «Latvijas Neredzīgo», tā tomēr strādā plašākas auditorijas labā. Starp viņiem, papildus redzes invalīdiem, ir arī kustību invalīdi, dislektiķi, personas pēc insulta un

citi, kas nevar lasīt parasto iespiedrakstu vai nevar pāršķirt grāmatas lappusi. Neatņemama mērķauditorijas daļa ir arī cilvēki bez veselības problēmām, jo bibliotēkas krājumā ir liels skaits redzīgo raksta grāmatu un izdevumu. Turklāt mēs apkalpojam arī lasītājus ārpus Latvijas.

Papildus grāmatām un izdevumiem, bibliotēka piedāvā arī dažādus kultūras pasākumus, kuri šogad būs īpaši izstrādāti, ar pievienoto vērtību.

No 21. marta Starptautiskās dzejas dienas ietvaros abonementā būs apskatāma «**Dzejas grāmatu izstāde**», savukārt lasītavā sāksies **akcija «Dzejolis kabatā. Man katra diena ir Dzejas diena»**.

«Jo Dzejas un Dziesmas nav tišām atrodamas, tās atrod tevi pašas, kad tām iepatīkas. Un tev cits nekas neatliek kā uzmeklēt vietu, kur tām būtu vieglāk tevi atrast...»

A. A. Milns

Tās ietvaros katrs bibliotēkas apmeklētājs varēs savā kabatā ielikt un paņemt līdzī kādu dzejoli. Tie būs rakstīti gan Braila rakstā, gan palielinātā drukā ar atsauci uz oriģināldarbu (no bibliotēkas krājuma), no kura tas citēts.

Šogad bibliotēka kopā ar Tiesībsarga biroju piedalās redzes invalīdu informēšanā

par Konvencijā par personu ar invaliditāti noteiktajām tiesībām pieejamā formātā. Tā ietvaros tiek reproducēti vairāki izdevumi Braila rakstā un audioformātā, kas paredzēti gan pieaugušo, gan bērnu auditorijai.

Šobrīd lasītājiem ir jau iespēja audioformātā un palielinātā drukā iepazīties ar pilnas versijas ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām.

Informējot par informatīvajos izdevumos iekļautajām tēmām, bibliotēkas lasītavā **22. martā plkst. 15.00** notiks **paneldiskusija «Zini savas tiesības»**, kurā piedalīsies **Tiesībsarga biroja** Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas

juriskonsulte Anete Ilves, **Juridiskās palīdzības administrācijas** Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļas juriskonsulte Ilona Bērzkalne un pārstāvis no **Valsts Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas**. Pasākuma laikā apmeklētāji varēs ne tikai uzzināt par Tiesībsarga biroja darbu, par bērnu tiesībām, t.sk., par kibernobingu un aizsardzību interneta vidē, par valsts garantētām bezmaksas juridiskām konsultācijām, bet arī uzdot jautājumus par minētajām tēmām un rast atbildes.

Tikšanās būs interesanta gan pieaugušajiem, gan skolu audzēkņiem.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

IESKATS LATVIJAS VĒSTURĒ



Ieva Velde

Metodikas nodaļas vadītāja

Tuvojoties mūsu valsts simtgadei, Valsts kanceleja sadarbībā ar Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūtu ir izveidojusi elektronisku materiālu «Ieskats Latvijas vēstures svarīgākajos jautājumos», kurā aprakstīti 12 Latvijas vēstures svarīgākie posmi un izceltas ietekmīgākās personības, notikumi

un informācijas avoti. Šajā ieskatā apkopotas lietas, kas būtu jāzina ikvienam Latvijas iedzīvotājam. Ieskats pieejams visās mūsu bibliotēkās — gan LNerB centrā Rīgā, gan filiālēs Balvos, Cēsīs, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē un Ventspilī. Lai uzzinātu vairāk par Latvijas vēstures svarīgākajiem jautājumiem, nāc uz bibliotēku un jautā bibliotekāram!

Aicinām arī pārbaudīt savas zināšanas, aizpildot testu tiešsaistē, kas pieejams: http://www.mk.gov.lv/atmini_vesturi.

ZIEMASSVĒTKU AKCIJAS REZULTĀTI

2016. gada nogalē LNerB vērsās pie sabiedrības ar aicinājumu dāvināt bibliotēkai labas, pēdējo 2 gadu laikā izdotas grāmatas redzīgo rakstā latviešu un krievu valodā. Akcija «Uzdāvinī bibliotēkai Ziemassvētkos labu grāmatu!» tika popularizēta Rīgā un reģionos, izmantojot dažādu mediju starpniecību, un guva plašu sabiedrības ievēribu. Akcijā, dāvinot bibliotēkai grāmatas, iesaistījās arī paši bib-

liotēkas darbinieki. Šobrīd esam apkopuši akcijas laikā saņemtos dāvinājumus, kuru kopskaits ir 63.

Dāvinājumi tiks izmantoti grāmatu reproducēšanai redzes invalīdiem pieejamos formātos un nonāks gan LNerB centra Rīgā, gan arī filiālbibliotēku krājumos. Vēlamies pateikt sirsnīgu paldies visiem grāmatu dāvinātājiem! Kopā mēs radījām gaismu!

MŪSU NOKALPOTAIS LAIKS



Herma Cīrule
BRN maketētāja

Šobrīd Braila raksta nodaļā notiek darbs pie Knuta Skujenieka dzejoļu krājuma «Mūsu dzīve nokalpotā» reprodukcijas.

Padalīšos, ko «paņēmu» no Knuta Skujenieka dzejas. Vispirms jau uzrunā pats nosaukums: «Mūsu dzīve nokalpotā». Autora nokalpotā dzīve. Starp jēdzieniem «mīlestība» un «kalpošana» gribas likt vienlīdzības zīmi. Un ir viss šajā dzīvē: gan skarbā ziema, gan pavasaris ar ziedu smaržu, kas liek noreibt, gan svelmaina vasara. Un nu ir rudens un, kad tu atskaties uz nokalpoto-nodzīvoto dzīvi, tad apcirkņi ir pilni ar bagātīgu ražu. Taču autors to nereklamē. Šķiet viņš raugās uz pasauli ar rimtu mieru, mūžības domām un skatu uz mūžību. Viņa domās ir viedums un gudrība. Dzejā jaušamas atmiņas, skumjas, taču bez pirmreizējā skaudruma. Arī ironija.

Kāda gan vairs nozīme meliem, nodevībai, kaislībām, dušmām mūžības priekšā. Tajā ir tas miers, ko dod izlīdzināšanās ar pasauli. Varbūt mūsu dzīves rudens ir vērtīgs ar to, ka mācāmies atsijāt graudus no pelavām — patiesi vērtīgo no tā, kas mums ir tikai šķītis vērtīgs.

*Ne naidu cilāt vairs ne jaunu
Ne slavu turību ne kaunu
Ik mīļu dien ik īsu dien
Es stīvi baltas kājas aunu
Uz tiem kas debess draudzē dien*

Autors savā dzejā skar dzimtenes tēmu. Tajā nav ārišķīga uzspēlēta patriotisma. Autora dzimtenes mīlestība nav skaļas runas. Kas ir dzimtene? Varbūt vienkārši saplūšana vienā veselā ar dabu, cilvēkiem, viņu dzīvēm, priekiem, bēdām un sadzīvi?

Zeme, kurā esam dzimuši, mīlējuši un kura mūs saņems, kad aiziesim mūžībā. Vai tas nav tas, kas mīt dziļi sirdī, dabā, klusumā? Vienkārši un nesamāksloti. Varbūt sāpīgi. Nav svarīga ne vara, ne bagātība.

*skaisti skaisti ir skaļi runāt
bet vēl skaistāk ir stāvēt klusi
visi mēs esam kāpu priedes
mocīti katrs uz savu pusi*

Katrs cilvēks ar savu visiem vējiem pakļauto dzīvi. Kurš stāvējis stipri, kurš liecies, kurš nolauzts. Kas gan to pateiks, kurš no mums labāks, kurš sliktāks. Un vai katrā cilvēkā nav kaut kas no abiem? Mūsu dzīves mums jāpieņem kādas tās ir un nevaram justies ne pārāki, ne sliktāki.

*Kādi esam tādi nu esam
Vienā paunā sasietus kopā
savu godu un negodu nesam*

Bieži savā dzejā autors min mākoņus. Šajā sasteigtajā pasaulē, kad nekam nepietiek laika, varbūt būtu vērts, kā saka dzejnieks: vienkārši atgulties zālītē un lūkoties debesīs. Varbūt patiesais diženums slēpjas šajā mierā, kad var atraisīties no pasaules kņadas un teātra. Vai vienmēr tas, ko mēs tik izmisīgi cenšamies šajā dzīvē noķert, ir tik svarīgi? Vai pēc daudziem gadiem tas arī liksies svarīgi?

*Tu atlaidies augšpēdus zālē
Vai redzi to mākonīti?
Cik tas ir mierīgs un līdzens
Tik balts un bezpartejisks*

Skarot mīlestības tēmu, dzejā jaušamas kādas skumjas, ilgas, atmiņas, maigums, domājot par kādu tuvu cilvēku. Autors viegli un uzmanīgi kā pirkstu galiem skarot, kā baidoties aizbiedēt noglāsta šīs atmiņas. Šajā dažkārt agresīvajā laikmetā šie vārdi ir kā svaiga vēja pūsma vasaras svelmē, kā rasa uz zāles agrā rītā.

*Es uzmanīgi domāšu par tevi
Es ļoti lēnam domāšu par tevi
Par tevi bezmieģā par tevi mieģā
Es ļoti klusu domāšu par tevi
Es ļoti ļoti domāšu par tevi*

Un mūsu katra nokalpotais laiks? Cik mēs aizdomājamies par savu dzīvi, skrienot straujā riksī bez piebremzēšanas? Nekad jau nav laika. Kas paliks aiz mums? Ko

mēs pārdomāsim savā dzīves rudenī? Vai tas būs gandarījums par nokalpotu mūžu, nožēla, ka skrejot nepamanījām, ka esam nonākuši tajā pieturā, ko sauc par rudenī? Vai priecāsimies, ka esam spējuši dot, vai zūdīsimies, ka neesam saņēmuši tik daudz, cik gribējās?

Var jau būt, ka katrs no šī dzejoļu krājuma iegūs sev kaut ko citu — savu, «piemēris» savām domām un sirdij. Un tas ir pareizi, jo mēs esam dažādi.

DZEJA

Nesot saulsstaru groziņā pūpolus, tulpes un narcises, tuvojas skaistie Pavasara svētki — 8. marts. Biežāk nekā ikdienā mēs atceramies savas mammas un vecmāmiņas, kurām šie svētki bija nozīmīgi. Mana vecmamma aizgāja mūžībā pirms vairāk nekā trīsdesmit gadiem. Atceroties viņu, uzrakstīju dzejoli «Vecmammai».

Sveicu svētkos!

Laima Locāne, «Bazūnes» lasītāja

Vecmammai

*Tu atvēri grāmatu pasaules vārtus,
lasot man pirmos bērniības stāstus.
Tu paņēmi aiz rokas un viedi,
kur brīnišķie dzejas un pasaku ceļi.*

*Kad vakara tumsa pa kaktiem kāpās,
bēgot no grīlīgās galdiņa lampas.
Tu vēlējies manīm klusiņām lasīt,
līdz miega rūķis man sapnišus dalīs.*

*Kad pamodos naktsvidū biedīgi melnā
vēl pacelta vecmammās gurušā delnā,
kāda veca un bieza grāmata bija,
pār kuru blāvīgi maza gaismiņa lija.*

*Caur kara šausmām un bažām,
starp kastēm lielām un pauniņām mazām.
Vecmamma grāmatas glāba un slēpa,
kad projām no degošās Rīgas bēga.*

*Sen projām tie gadi un mirkļi,
kad bērna priekā grāmatas šķirsti,
neprotot lasīt — vien raugies bildēs,
nejaušot bēdu — vecmammās mīļumā
sildies.*

*Vēl vecā grāmata plauktā vientuļa snauž,
ap kuru gadu zirneklis atmiņu tīmekli auž.
Paldies tev, vecmamm, par grāmatu
pasauli šo,
kas dvēseli dziedē un iedvesmo.*



BAZŪNE

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīzīte**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālr. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.